

Peter Svetina

KOLO ČEZ GLAVO

Takole smo se postavili za fotografijo: Zvonko, ki je najmanjši, v sredini, Matija na njegovi levi, jaz na desni. Vsi z očali. In pred nami trije nahrbtniki: en rumen, en lovsko zelen, en z ogrodjem. Zadnji je moj. Ker je bil največji od vseh, je bil prav po bratsko in prijateljsko obložen, ob svoji spalni vreči sem imel na ogrodje privezana še oba šotora in vrečo s kruhom. Ko sem nahrbtnik dvignil, me je rahlo zazibalo v desno.

Stali smo na peronu, vlak v Karlovac je čakal za našimi hrbiti. Domači, ki so nas pospremili, so nam dali še zadnje napotke pred potovanjem, in mi smo jih še zadnjič preslišali. Če si razburjen, slišiš slabše, to je splošno znano. Edino, kar sem si zapomnil, je bilo, da naj kaj pokličemo in da naj pozdravimo teto Bronjo.

Zaradi nje je do ekspedicijeⁱ pravzaprav prišlo. Izkušenj z našimi potovanji nismo imeli ne mi trije ne naši starši. Kar pomeni, da smo mi pač šli na pot in nismo vedeli, kaj nas čaka, starši so bili pa v skrbeh, ker smo mi šli na pot in ne mi ne oni niso vedeli, kaj nas čaka. Pa bi vse šlo, če bi nam v trenutkih, ki bi se njim zdeli kočljiviⁱⁱ, lahko kaj svetovali. Samo najini mami se ni zdelo potrebno kaj svetovati. Teta Bronja, ki je mamina teta in h kateri je mama v svojih dijaških letih, ko je teta pred poroko še stanovala v Gorici, vsako leto hodila na počitnice, nas je že ne vem kolikokrat vabila v Dubrovnik, tako mnogokrat, da je bilo kar nerodno, ko smo zmeraj pojasnjevali, da naslednje leto med počitnicami pa zagotovo pridemo. No, letos smo se odpravili mi trije, torej dva iz njene žlahte in pridruženi član. teto Bronjo, mokino teto, sva poznala iz pripovedovanja in s fotografij. Eno sva stisnila v denarnico, da bi teto lažje spoznala.

Ker smo si rekli, da če gremo, potem pojdimo počasi, smo si naredili takle načrt potovanja: do Plitvic, potem skozi Bosno do morja, v Dubrovnik in ob obali nazaj domov.

Fotografijo z nami tremi je bila profesionalno posnetna, ker je Zvonkova mama fotografka. To, da je fotografka, se pozna tudi Zvonku. Že tako je tehničen tip, po prepričanju, ljubiteljstvu in študiju, pa še mamo ima fotografko. Eno zajetno torbo za čez ramo je imel napolnjeno samo s fotografsko opremo. Sledil mu je pri tem moj brat, ki dodatnega nahrbtnička sicer ni imel, je imel pa dobršen del svojega nahrbtnika v objektivih, filtrihi in kaj vem čem še. Poznalo se je to z vsemi navezanimi obpunkeljniⁱⁱⁱ nenazadnje tudi meni.
(Odlomek)

(Peter Svetina: Škržati umolknejo opolnoči. Ljubljana: DZS, 2005, str. 11–12)

ⁱ ekspedicija - potovanje, odprava

ⁱⁱ kočljiv - neprijeten

ⁱⁱⁱ obpunkelj - prtljaga, povezana v culo, ki visi ob nahrbtniku

FORMATIVNO PREVERJANJE - razumevanje umetnostnega besedila, maj 2020

Ime priimek: _____

razumevanje	znanje	tvorba	SKUPAJ
20 T	1 T	4 T	25 T

.....

Naloge se navezujejo na odlomek z naslovom *Kolo čez glavo* iz besedila Petra Svetine.

Pozorno preberi izhodiščno besedilo in reši naloge.

1. Katera trditev o besedilu je pravilna in katera ne? Če je trditev pravilna, na črtico napiši P, če je napačna, napiši N.

Najprej je povedano to, kar se je zgodilo nazadnje. _____

V odlomku se dogajanje prepleta s podatki iz preteklosti. _____

V odlomku se osebe pogovarjajo. _____

Pripovedovalec je Zvonko. _____

Pripovedovalec je Matijev brat. _____ 2R/

2. S katerim namenom so se fantje odpravili na pot?

_____ 1R/

3. Zakaj so bili fantje pred potovanjem vznemirjeni?

_____ 1R/

4. Kakšne skrbi so imeli starši?

_____ 1R/

5. Kaj izvemo o književnih osebah iz odlomka? Na vsako črtico napiši številko ustreznega podatka iz desnega stolpca.

Zvonkova mama _____ 1 Ima brata.

Zvonko _____ 2 V torbici nosi fotografsko opremo.

pripovedovalec _____ 3 Poklicno se ukvarja s fotografirom.

Matija _____ 4 Pove, da si je zapomnil le nekaj nasvetov odraslih.

5 Že večkrat jih je povabila v Dubrovnik. 2R/

6. Kje in kdaj poteka dogajanje?

_____ 2R/

7. Katera napotka staršev si je zapomnil pripovedovalec?

_____ 2R/

8. V besedilu piše, da je pripovedovalca »rahlo zazibalo v desno«, ko je dvignil nahrbtnik. Pojasni, zakaj je bilo tako. Odgovori v povedi.

1R/ 1T/

9. Kdo je v 3. odstavku poimenovan kot »pridruženi član«?

1R/

10. Kaj iz besedila izvemo o teti Bronji? Napiši dva podatka.

2R/

11. Obkroži pravilni odgovor in ga utemelji v povedi.

Besedilo je:

A fantastična pripoved

B realistična pripoved

1R/

Utemeljitev:

1R/ 1T/

12. Pozorno preberi spodnji odlomek iz besedila in ga preoblikuj v dramsko besedilo. To naj vsebuje vsaj eno ustrezno navodilo za igranje (didaskalije).

Teta Bronja /.../ nas je že ne vem kolikokrat vabila v Dubrovnik, tako mnogokrat, da je bilo kar nerodno, ko smo zmeraj pojasnjevali, da naslednje leto med počitnicami pa zagotovo pridemo.

1Z/ 3R/ 2T/